

SÖKANDE

Arbetskydd Express Int. AB, 556873-6952
Gravörgatan 15
253 60 Ramlösa

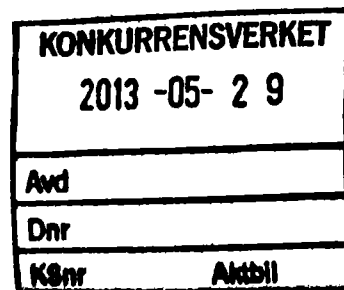
MOTPARTER

1. Lapplands kommunalförbund
Bergmästaregatan 8
981 85 Kiruna

2. Grolls AB, 556084-1784
Box 4154
422 04 Hisings Backa

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Lapplands kommunalförbund har genomfört en öppen upphandling avseende arbetskläder och skyddsmaterial. Åtta anbud kom in. Fem klarade kvalificeringen och utvärderades. Enligt tilldelningsbeslutet från den 12 mars 2013 antogs Grolls AB (Grolls) som leverantör. Arbetskydd Express Int. AB (Arbetskydd) var en av anbudsgivarna och hamnade på andra plats.

YRKANDEN

Arbetskydd

Arbetskydd yrkar att upphandlingen ska rättas då Grolls inte offererat produkter enligt förfrågningsunderlaget. Grolls anbud borde därför rättligen ha diskvalificerats och inte gått vidare till utvärdering. I stället ska Arbetskydds anbud antas som det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Lapplands kommunalförbund

Lapplands kommunalförbund anser att Arbetskydds ansökan ska avslås.

UTVECKLING AV TALAN

Vad Arbetskydd anför

Grolls har offererat såväl byxor, jackor, skor som sockor som inte överensstämmer med efterfrågade produkter i förfrågningsunderlaget

Anbudet uppvisar följande brister

Byxor   Hantverksbyxa -midjebyxa, i bomull för VVS och EL

En byxa i bomull har efterfrågats där Grolls offererat en byxa med 77 % bomull, 22 % polyester, 1 % antistat

FLAM (för EL)

En byxa har efterfrågats där en hantverksbyxa har offererats
(hantverksbyxa ska inte förväxlas med vanlig byxa)

Jackor Vinter bygg, midjejacka, bomull/syntet

En jacka med bomull och syntet har efterfrågats där en jacka i
100 % polyester offererats

Väst (VVS + EL) i bomull

En väst i bomull har efterfrågats där en väst med bomull och
polyester offererats

**Skor Vinterkänga extra varm, skyddsklass S3 tjock sula,
spiktrampskydd, stålhätta, oljebeständig sula**

En känga som har stålhätta har efterfrågats där en känga med
komposithätta offererats

**Vinterstövel, vinterfordrad, skinnstövel, spikstramp-
skydd, stålhätta**

En stövel med stålhätta har efterfrågats där en stövel med
komposithätta offererats

**Vinterkänga vattentät, extra varm, tjock sula, spiktramp-
skydd, stålhätta, oljebeständig sula**

En stövel med stålhätta har efterfrågats där en stövel med
komposithätta offererats

Sockor Bomull (tunn)

En socka i bomull har efterfrågats där en socka som endast
innehåller 27 % bomull har offererats

Bomull (tjock)

En socka i bomull har efterfrågats där en socka som inte in-
nehåller någon bomull har offererats

Arbetskydd anför att man med noggrannhet har val ut produkter som helt
stämmer överens med materialvalen i förfrågningsunderlaget. Om Arbets-

skydd valt produkter med samma material som Grolls så hade prisbilden förändrats väsentligt och Arbetskydd hade då vunnit upphandlingen. Arbetskydd har strävat att följa angivna materialval och skyddsklasser.

Vad Lapplands kommunalförbund anför

Lapplands kommunalförbund har val att fokusera på de säkerhetsaspekter som de ansvarar för inom sin utbildningsverksamhet. I förfrågningsunderlaget, punkt 2.2.1, anges särskilt de krav som minst ska vara uppfyllda av anbudsgivaren. Här omnämns i ett fall det specifika materialet i plaggen med formuleringen "underkläderna får inte vara av syntetmaterial". Övriga exempel på material i anbudsblanketten ska ses som riktlinjer. Standard och skyddsklasser är överordnade det exakta materialvalet i de olika plaggen.

När det gäller skyddsskorna har man använt sig av ett olyckligt ordval. Med uttrycket "stålhätta" menas i branschpraxis idag att materialet kan vara av olika material och att det därför inte föreligger någon egentlig risk för missförstånd. Beskrivningen "stålhätta" är för branschfolk ett skydd för tårna som klarar kraven i EN 345-1, alltså ett tryck på min 200 joule. Vad gäller skyddsskorna så gäller standard/skyddsklass framför materialval.

När det gäller sockor hänvisas till publika frågor och svar som delgetts samtliga anbudsgivare.

Vad Grolls anför

Grolls, som har fått tillfälle att yttra sig över ansökan, anför bl.a. följande. Skyddssko med stålhätta är det vedertagna namnet på en godkänd skyddssko. Om hättan är av annat material är av underordnad betydelse då skyddsklassen i enlighet med standarden EN 345 styr skydd och egenskaper. Stål är den billigaste produkten och bör undvikas till förmån för plast eller komposit då stål leder till kyla. Det känner alla i branschen till och de

flesta användarna. Det är självklart att man offererar den produkt som kunden avser i sin förfrågan. Grolls har klart uppfattat förfrågningsunderlaget tillsammans med frågor och svar som att standard och skyddsklasser tillsammans med funktion är överordnade materialvalet. Även Arbetskydd har förmodligen uppfattat detta då de i flera fall frångått beskrivande material och offererat produkter som uppfyller efterfrågad standard framför material.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet RÅ 2002 ref 50 uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Högsta förvaltningsdomstolen har också uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

I aktuellt förfrågningsunderlaget anges att anbudsprövningen kommer att ske i tre steg 1. Kvalificering av anbudsgivare, 2. Prövning (krav på varan) och 3. Utvärdering (bedömning av angivna kriterier) samt att anbud måste klara kraven i steg 1 och 2 för att gå vidare till steg 3. Vidare anges att anbud som inte klarar kvalificering eller prövning inte kommer att utvärderas.

Förvaltningsrätten konstaterar att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller angivna skall-krav. I det aktuella förfrågningsunderlaget har Lapplands kommunalförbund som s.k. skall-krav bl.a. angett att arbetskläderna ska minst uppfylla kraven enligt EN 531 A, B1, C1 samt ljusbågstest enligt EBR IN 033 och att underkläderna inte får vara av syntetmaterial. Arbetskydd har ifrågasatt det vinnande anbudet och anfört att det inte uppfyller flera krav på bl.a. artiklarnas material och utformning. Lapplands kommunalförbund har till svar invänt att säkerhetsstandard och skyddsklass varit överordnat materialval, vilket också framgått av publika frågor och svar under anbudstiden. I förfrågningsunderlaget har vidare särskilt angetts de krav som minst ska uppfyllas av anbudsgiva-

ren och att övriga exempel på material i anbudsblanketten ska ses som riktlinjer.

I förfrågningsunderlaget återfinns enligt förvaltningsrättens mening de s.k. skall-kraven medan anbudsprisblanketten anger mer allmänt hållna beskrivningar eller önskemål på produkterna. Förvaltningsrätten har gått igenom samtliga av bolaget åberopade positioner där Grolls anbud uppges inte uppfylla skall-kraven och konstaterat att påtalade avvikelser i deras anbud i likhet med Lapplands kommunalförbund är hänförliga till beskrivningarna av artiklarna och inte till ställda skall-krav. De anmärkningar Arbetskydd har avseende Grolls anbud medför därför inte att vinnande anbudsgivare inte uppfyllt skall-kraven. Förvaltningsrätten anser därför inte att det som Arbetskydd anfört innebär att Lapplands kommunalförbund har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU. Därmed saknas skäl att ingripa mot upphandlingen. Arbetskydds ansökan om överprövning ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C, LOU)

Förvaltningsrätten erinrar om den så kallade tiodagarsfristen i 16 kap.10 § LOU.

Britt Dahlin

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.